

Lausunto

17.6.2026

LVV - U / 64938 / 2026

Julkinen

Yhteysviranomainen
Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, Riitamaa-Nurmesnevan tuuli- ja aurinkovoimapuisto, ABO Energy, Nurmesjärven Natura-alue (FI1101802), Siikalatva ja Vaala.

Yhteysviranomainen on 24.3.2026 pyytänyt laurinkovoimahankkeeseen liittyvästä Natura-13.3.2026 ja sen on laatineet Markku Huttun laadittu sekä julkinen että salassa pidettävä, vain viranomaisille tarkoitettu

Ensimmäisen kerran Riitamaa-Nurmesnevan hanliitteenä ollut Natura-lausunto on toimitet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 18.10.2020.2.2025 antamassaan lausunnonssa ilmoittan arviointiselostuksen puutteellisuuden vuoks Natura-arvioinnin osalta. Täydennetty arvio toimitettu Lupa- ja valvontavirastolle, jolyhteysviranomaisen sekä luonnonsuojelun valalkaen.

1 Nurmesjärven Natura 2000-alue

Nurmesjärven Natura-alueen pinta-ala on 259 edustavimmista lintujärvistä. Se on määritelintuvesialueeksi. Nurmesjärven arvo perust pesimälinnustoon. Järvellä pesii yli 40 linlevähdysalue sadoille kahlaajille, vesilinnsojaisia pesäpaikkoja ja hyviä ruokailualue merkittävimmät lajit ovat laulujoutsen ja k korkeimpia, sekä uivelo, joka pesii Nurmesj Alue on tärkeä opetus- ja virkistyskohde.

Nurmesjärvi on lintudirektiivin mukainen ertietolomakkeen taulukossa 3.2 on merkitty ympäri vuoden tavattavana (p) ja muut puoles molempina. Yksi laji on merkitty salassa pi kuulumat alueen suojeluperusteisiin ja kaik alueen merkityksen säilyttäminen osana verk painotetaan seuraavia tavoitteita:

- Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien turvaamalla luonnon omien prosessien mukaisesti.
- Lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation ennallistamis- ja hoitotoimenpitein.
- Alueella vallitseva lajien sekä niiden elinympäristöjen ohjaamalla.

1.1 Natura-arviointi

Arvioinnin kohteena oleva hanke

ABO Energy Suomi Oy suunnittelee Riitamaa - Näsämsäen kunnan ja Pyhäjärven kaupungin alueella erillistä hankevaihtoehtoa (VE1, 53 voimalaa). Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metrin ja roottorin lavan pituus enintään 100 metriä.

Vaihtoehtoon VE1 on sisällytetty tuulivoimala-alueesta muodostuva aurinkovoimala-alue. Aluealustavien suunnitelmien mukaan 456 hehtaarin

Tuuli- ja aurinkovoimaloiden lisäksi alueella väliset huoltotiet, maakaapelointi voimaloille. VE1 hankealueen sisäinen 400 kV sähkönsiirtolinjat. Hankealueelle on osoitettu kaksi sähköasemavaihtoehtoa VE2 ja VE3.

Sähkönsiirrossa on kuusi hankevaihtoehtoa: kokonaispituus on vaihtoehtoon mukaan 25–41 kilometriä. Haapajärven Pysäysperällä (20 kilometriä), Murtoperällä (20 kilometriä) hankealueesta ja Ilmajoen vaihtoehtoon mukaan joko Nurmesjärven kaakkoispuolella sijaitsevalle Sähköasemalta toteutetaan edelleen 400+110 kV Pysäysperälle (vaihtoehdot SVEA1-2) tai Murtoperän sähkönsiirron hankevaihtoehtoissa sähkönsiirtolinjojen käyttöä Natura-alueen lähiympäristössä.

Vaihtoehtoissa VE1 ja VE2 lähimmät tuulivoimalat sijaitsevat 1,5 kilometrin etäisyydellä Natura-alueesta ja 2,5 kilometrin etäisyydellä. Vaihtoehtoon VE3 lähimmillään 2,0 kilometrin etäisyydellä Natura-alueelle sijoittuvat vaihtoehdot SVEB3 ja SVEB4 etäisyydellä Natura-alueesta. Vaihtoehtoissa SVEB3 ja SVEB4 etäisyys Natura-alueesta on joko 450 metriä

Alle kymmenen kilometrin etäisyydellä Nurme-
kuusi eri suunnitteluvaiheissa olevaa tuuli-
tuulivoimapuistoa. Lisäksi yhteisvaikutuksi-
tuulivoimahankkeen sähkönsiirron vaihtoehto-
sijoittuvat osin Riitamaa- Nurmesnevan hanke

Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Esitetty Natura-arviointi lähdeaineistona o-
alueen tietolomaketta, NATA-raporttia ja ho-
vesilintulaskentatuloksia, hankkeessa Natur-
vuosilta 2024 ja 2025 sekä alueen muiden ha-
tehtyjä selvityksiä.

Tuotantoalueen hankevaihtoehdoista VE1-VE3
itse Natura-alueella. Näin ollen tuotantoal-
elinympäristöjen häviämisen kautta olla teo-
Natura-alueen ulkopuolisella alueella ravin-
lokitt). Sama pätee myös törmäys- ja häiriöv

Natura-alueella pesivien lajien törmäysrisk-
mukaan lähinnä teoreettinen. Ja sisäisen 40
hyvin pieneksi tai merkityksettömäksi. Ulko-
suurimmat ovat sijainnin perusteella Natura
SVEB2. Sijainnin perusteella selkeästi pien-
hankevaihtoehdoissa SVEB3 ja SVEB4.

Muuttavien lintulajien osalta on arvioitu,
ja pohjoispuolelle, olisi hankkeen aiheutta
Kevätmuuton aikaan tuulivoima-alueella ei o-
estevaiikutusta.

Hankkeesta ei arvioida syntyvän merkittäviä
hankealueelta ei johdu vesiä Natura-alueen
rakentamisesta odoteta vaikutuksia Nurmesjä

On arvioitu, että hankkeen vaikutukset ovat
pieniimmät vaihtoehdossa VE3. Sähkönsiirron
SVEB4 ei katsota olevan lainkaan vaikutuksi-
vaikutuksia muodostuu vähäisestä törmäysris-
vähäisistä meluvaikutuksista Natura-alueen

Lajikohtaisissa arvioinneissa hankkeesta ei
vaikutuksia yhteenkään Nurmesjärven Natura-
lintulajiin. Tarkasteltavalla hankkeella ei

suunnitelmien kanssa kumuloituvia yhteisvai
Natura-alueen suojeluperusteita.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 art
tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 koh
toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. L
ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa
varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yh
kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arvioi
lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla
tieteellinen epäily ehdotettujen töiden va
asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02
voida pitää asianmukaisena, jos alueen luon
tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajanta
arviointiin tulee muodostaa itsenäinen kokon
täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perus
luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhd
kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natur
arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu Riitama
luonnonarvoja, joiden perusteella Nurmesjär
verkostoon, tai ovatko esitetyt lievennysto
heikennysten poistamiseksi. Arviointiin lii
seuraavassa osiossa.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natur
tavalla:

- Arvioinnin tulee vastata luonnonsuojelul
siinä tulee noudattaa LUOPAS-oppaassa (M
lausunnossa mainituissa Euroopan komissi
- Esitettyä arviointia tulee selkiyttää, j
tarkemmin seuranta-aineistojen ja tutkim
yksiselitteinen jokaisen suojelunperuste
esittää yksiselitteinen arvio siitä, kui
voi kohdistua kunkin lajin osalta.

- Yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomio alueen suojeluperusteiden kannalta olennaisia sähkönsiirtohankkeet).
- Mikäli merkittäviä heikennyksiä ei voida heikennysten lieventämiskeinot ja niiden huolellisesti. Merkittävien haitteiden tehokkuuden osalta on otettava asianmukaisin

Arvioinnin toteuttamistapa

Yhteisviranomaisena toimineen Pohjois-Pohjan antaman lausunnon jälkeen Natura-arviointiin Täydennykset ovat olleet määrällisesti merk

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natura kattava, ja suunniteltujen rakenteiden sijainnin havainnollisesti esitetty. Hankkeen todennäköisyyttä tunnistettu ja kattavasti kuvattu. Yhteisvaikutussuunnitelmat on myös tunnistettu. Arviointiasiantuntija-arvioon perustuva. Hankkeen vaikutuksista lajikohtaisesti kaksiportaista a

Arvioinnin perustaksi on koottu havaintoainetietoa valvontavirasto pitää erittäin tärkeänä ja maastoseurantaa vuosina 2024 ja 2025. Selvitettiin pesimäkauteen, ja niiden tulokset vahvistavat merkityksestä pesimäalueena ja useiden lintulajien sekä antavat uutta tietoa sen tiettyjen lajien osoittavastikin, että tiettyjen lajien osalta suunnautuessa suurimmaksi osaksi hankealueella Pesimäkauden aikainen liikkuminen Natura-alueen seurannan perusteella varsin vähäiseltä.

Maastonselvityksen ja muiden aineistojen kuvien puutteita ja epävarmuuksia. Lupa-arviointi on itsenäinen asiakirja, ja arvioinnin toteutuksesta tulee olla arviointiin arvioinnissa käytetyn aineiston hankkimises Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että Natura-suhteen myöhässä toteutetut kohdennetut pesäpaikat ovat olleet kattavuudeltaan suhteellisen vaikkoon ja alueella pesimäaikana liikkuvien lintujen läpi tai sen vierestä muuttaviin lintuihin. parantaneet tilannetta joidenkin lajien osalta suhteellisen lyhyt. Jää epäselväksi, millä

Lausunto

17.6.2026

LVV- U/ 36614 / 2026

Julkinen

ajoitus ja mitoitus on tehty. Epävarmaa niisen aikaisia mahdollisia kertymiä ei ole se aiheuttama estevaikutus olisi nimenomaan sy ei käy ilmi, onko esitettyissä muuttajamääri

Arvioinnissa on keskitytty pesimäaikaan (laalokit), mitä voidaan pitää perusteltuna, mu selkeästi heikommaksi. Vaikka hankkeen vaik tarkastelu usean lajin kohdalla varsin yleipuuttuminen) käytännössä vain todetaan ilma päättelyketju kävisi selkeästi ja perustell jää merkittäväällä tavalla epäselväksi, kuin arvioidaan hankkeesta kohdistuvan, ja mihiin perustuu.

Salassa pidettävän suojeluperustelajia on t tarkoitettu liitteessä. Varsinaista arvio toteamus siitä, ettei vaikutuksia katsota s mukaan enää pesi Natura-alueella tai sen lä kuitenkaan pidä tätä lähestymistapaa asianm paluun alueelle, tulee hankkeen mahdolliset käyttöön (pesintä, saalistus) tulee arvioid perustuen.

Nurmesjärven Natura-alueella ainoa ympärivu Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että sen o törmäysriskistä niin tuulivoimaloiden kuin epämääräinen ja yleistasoinen huomioiden la

Vesilintujen kohdalla esitettyyn arviointii tunnistettu, että yöaikaan muuttavien vesil puutteellisesti, eikä alueen muuttajamääris juurikaan tietoja. Kevätmuuton aikaset leväh maastoselvityksen mukaan varsin korkeita (s yksilöä). Syysaikaisista kertymistä ei esit epäselväksi, mihiin arvio vähäisestä este- j kun tuulivoimaloiden lisäksi vielä huomioid törmäysriskiin (ns. ”lake effect”) liittyyvä törmäysalttius sähkölinjoihin. Arviointia e perusteltuna.

Ja vaikka kyse on varsin keskeisestä vaikut häiriövaikutuksen käsittely on verrattain s koskevan tutkimustiedon perusteella tuulivo vaikutusta Natura-alueen suojelun perusteen epäselväksi, mihiin tutkimuksiin tässä viita

Lausunto

17.6.2026

LVV- U/ 36614 / 2026

Julkinen

on, että tuulivoimaloiden näkymisen tai välhäiriövaikutusta ei käsitellä lainkaan.

Lupa- ja valvontavirasto myös korostaa merkvertaisarvioituja, Suomen oloihin ja lajistniukasti. Aiemmat tutkimukset eivät myöskäämetrisiä voimaloita, ja sama pätee myös Suoyksittäiset havaintoihin, joiden laajempi y

Asiainmukaisessa arvioinnissa on hyvin olennsynnyttää kumulatiivisia vaikutuksia yhdesskanssa. Euroopan komission ohjeistusten (C(mukaisesti yhteisvaikutusten arvioinnissa o jotka on hyväksytty aikaisemmin mutta joita joita on tosiasiallisesti ehdotettu.

Myös yhteisvaikutusten arviointiin tehdyt tä Yhteisvaikutusten arvioinnista puuttuu kuit hankkeiden ja suunnitelmien kokonaisvaikutu tärkeintä ja keskeisintä. Muut lähialueen t lähinnä toteamalla kyseisten hankkeiden omi johtopäätöksiä.

Erikoista myös on, että arvioinnissa viitat arvioinnissa (Sweco 2025) esitetyt arviot m sekä tukka- ja punasotkaan on käytännössä o merkittävämpää on, että kyseisessä arvioinn poissulkea merkittäviä yhteisvaikutuksia mu Pysäysperän voimajohtohankkeen kanssa. Tämä Riitamaa- Nurmesnevan hankkeen omassa arvioi sijainnin perusteella arvioitu linnuston os kahden arvioinnin välistä ristiriitaa ei ku

Arvioinnissa on yhteisvaikutusten osalta to törmäysriski, estevaikutus tai muu häiriöva missä lintu parhaillaan on.”. Lupa- ja valv näkemykseen, vaan katsoo sen osoittavan, et kumulatiivisten yhteisvaikutusten mekanisme tunnistettu, tai sitä, kuinka moneen yksilö kohdistua. Koko yhteisvaikutusten käsitteen selkeitä haasteita.

Arviointiin sisältyy heikon perustelun sekä olettamuksiin pohjautuvien päätelmien myötä esitetty karttakuva (10-1) osoittaa varsin suunniteltujen hankkeiden toteutuessa tuuli

Lausunto

17.6.2026

LVV- U/ 36614 / 2026

Julkinen

ympäröisivät Nurmesjärven Natura-alueen kaikki valvontavirasto katsoo, että Natura-arvioinnin tällainen skenaario vaikuttaa alueen laatuun houkuttelevuuteen suojeluperustelajien elinlevähdysalueena.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei yhteisö toteutettuna yhdenkään Natura-alueen suojelun Natura-arvioinnissa yhteisvaikutuksia tule voi olla vain lyhyt toteamus tai pelkkä lue

Lupa- ja valvontavirasto katsoo edellä käsiteltyä ettei arviointia voida kokonaisuudessaan pi

Arvio vaikutuksista Nurmesjärven Natura-alueen suojelutavoitteisiin

EU-komission ohjeistuksen mukaisesti Natura-arvioinnin tulee edetä aukottomana päättelykannalta järkevää epäilyä merkittävien vaikutusten arvioinnin toteutustapaan liittyvien epävarmuuuksien muodostaa luotettavaa käsitystä Riitamaa-Nurmesjärven heikkennyksen merkittävydestä suurimman osan olevien lintulajien tapauksessa. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että vaikutukset voidaan esitetyin arvioinnin perusteella epävarmuuksista huolimatta ainoastaan pienellä pohjansirkun osalta.

Arvioinnin toteutustapaan liittyvien selkeiden mahdollisten muodostaa riittävää käsitystä eri vaikutusten kokonaisvaikutuksista ja niiden merkityksestä kohdalla. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että merkittävien heikentävien vaikutusten merkittävyys suojeluperusteena olevan lintulajin kohdalla

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että vaikutusten arvioinnin tulokset ovat osittain epävarmoja ja että yhteisö toteutettuna yhdenkään Natura-alueen suojelun tavoitteiden täyttämiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttaminen on täydennetty niin, että se täyttää asianmukaisesti

Lieventävät toimenpiteet

Natura-arvioinnissa tulee sitoutua asianmukaisesti todennäköisesti merkittävä haitallinen vaikutus muistuttaa, että Euroopan komission luontodirektiivin mukaisesti lieventämissä toimenpiteitä tar

ne ovat kiinteä osa hankkeen eritelmiä tai toimenpide on kuvattava yksityiskohtaisesti vähentää todettuja haitallisia vaikutuksia järjestelyjä otetaan käyttöön toimenpiteiden korjaavien toimenpiteiden toteuttamiseksi.”

Arvioinnissa on esitetty taulukkomuodossa aiheutuvia vaikutusten vähentämiseksi. Koska asianmukaisesti toteutettuna, ei lieventämi Lieventämistoimien tarpeellisuutta, mitoituu vaikutusten arviointi on toteutettu asianmukaisesti tietoon perustuen.

Seuranta

Natura-arvioinnissa seurannalla varmistetaan täytäntöönpanon onnistuminen (Komission tiekohdennettava niihin suojeluperusteisiin, j lieventävillä toimenpiteillä. Seurantasuunn arviointia, jossa muuten mahdollisesti merk Seurantasuunnitelman tulee sisältää odotett dokumentoinnin.

Seurannalla ei voida korvata sitä, että Nat merkittävien vaikutusten syntymättä jäämise 142/16). Tästä huolimatta Lupa- ja valvonta riittävän laaja havaitsemaan myös yllättävi

Koska arviointia ei voida pitää asianmukais ja sitä myöten myöskään seurannan tarpeen o

1.3 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen ko tarkoittoa sitä, että hankkeelle voi myöntä Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luo heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei esit kokonaisuudessaan asianmukaisesti toteutett Riitamaa- Nurmesnevan tuulivoimahankkeesta y suunnitelmien kanssa Nurmesjärven Natura- al linnustolle aiheutuvien merkittävien heiken

Lausunto

17.6.2026

LVV - U/36614/2026

Julkinen

Viranomaisen ei saa myöntää lupaa hankkeen suunnitelmaa. Mikäli hankkeen suunnittelua täydennettävä, ja täydennetystä arvioinnista luonnonsuojelulain 35 § mukaisesti. Täydenn esitettävän toteutusvaihtoehtoon mukaisesti.

2 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Veli-Matti Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkit sivulla.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihdde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/64938/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/64938/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kangas Veli-Matti 17.06.2026 14:14

Kullas Johanna 17.06.2026 15:37